

Institutionen för biovetenskap

TENTAMEN

Kurs: Hållbar utveckling för ingenjörer II

Examinationsmoment: Salstentamen

Kurskod: BV315G

Högskolepoäng för examinationsmomentet: 2

Datum: 2025-08-26

Tentamenstid: 08:15-11:30

Ansvarig lärare: Jenny Lennartsson

Berörda lärare: Lennart Ljungberg

Hjälpmedel/bilagor: Miljöbalken (första delen av den)

Övrigt

Anvisningar

- ☐ Ta nytt blad för varje lärare
- ☐ Ta nytt blad för varje ny fråga
- ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
- ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
- ☒ Numrera lösbladen löpande.
- ☒ Använd inte röd penna.
- ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser: Information om poänggränserna finns specificerat i tentamen.

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt 4

Omtentamen - Hållbar utveckling för Ingenjörer II (BV315G) – VT25

Examinationsdatum: 2025-08-26

Välkomna till omtentamen på kursen Hållbar utveckling för ingenjörer II!

Tentamen examinerar kursmålen: 1-3. Maxpoäng på tentan är **30** poäng.

Varje kursmål examineras genom **3-4** frågor som sammanlagt kan ge **10** poäng.

För betyg E krävs 50% av poängen på respektive kursmål, dvs. minst **5** poäng per kursmål.

För ett högre betyg än E krävs dessutom att totalpoängen på tentan är:

- **minst 18 p = D**
- **minst 21 p = C**
- **minst 24 p = B**
- **minst 27 p = A**

Tillåtna hjälpmedel: Miljöbalken (första delen av den)

Lycka till!

Kursmål 1: Kunna redogöra för den svenska miljölagstiftningens uppbyggnad och för Miljöbalkens syfte och huvuddrag.

(Max: 10 p, Godkänd: 5 p)

Fråga 1.

Portalparagrafen beskriver syftet med miljölagstiftningen. Vad är miljöbalkens övergripande syfte och hur ska miljöbalken tillämpas enligt portalparagrafen? (3 p)

Fråga 2.

Miljöbalken är en ramlag. Förklara vad detta innebär. (2 p)

Fråga 3.

De allmänna hänsynsreglerna är en viktig del av miljöbalken. (5 p)

- a) Ange var i miljöbalken som de allmänna hänsynsreglerna finns samt redogör för varför dessa regler är särskilt viktiga. (2 p)
- b) När är de allmänna hänsynsreglerna tillämpliga? Ange lagstöd. (2 p)
- c) Vem har bevisbördan för att dessa regler efterlevs? Ange lagstöd. (1 p)

Kursmål 2: Kunna diskutera internationell lagstiftning och andra typer av regelverk och ansvarsfrågor av relevans för hållbar utveckling.

(Max: 10 p, Godkänd: 5 p)

Fråga 4.

Ibland ingår länder i internationella överenskommelser. På miljöområdet kan detta få konsekvenser för våra lagar. (2 p)

- a) Vad kallas det när beslut tas om att Sverige ska följa en internationell överenskommelse? (1 p)
- b) Vem beslutar om att Sverige skall följa sådana överenskommelser? (1 p)

Fråga 5.

Ge exempel på två internationella miljörättsliga principer som fått genomslag i svensk miljö rätt. Ange var i miljöbalken principen återfinns. (3 p)

Fråga 6.

Förordningar och direktiv är viktiga rättskällor inom EU. Hur påverkar dessa rättskällor svensk miljö rätt och vad är skillnaden mellan hur de två rättskällorna påverkar vår lagstiftning? (4 p)

Fråga 7.

Vad kallas de primära rättskällorna inom EU-rätten? (1 p)

Kursmål 3: Kunna redogöra för begreppet livscykelanalys samt diskutera teknikens möjligheter och begränsningar för att lösa miljöproblem.

(Max: 10 p, Godkänd: 5p)

Fråga 8.

Vad kallas vanligtvis följande resurser: skogar och grundvatten? (1 p)

Fråga 9.

Rita ett enkelt Sankeydiagram som representera två olika materialflöden i en tänkt tillverkningsprocess. (2 p)

Fråga 10.

Vad kan det vara som motiverar Livscykelanalys förutom den miljömässiga delen? Ge minst två exempel! (2 p)

Fråga 11.

Livscykelanalys (LCA) omfattar olika faser och aktiviteter. Det är också ett begrepp med en specifik innebörd. (5 p)

- a) Redogör för vad begreppet Livscykelanalys innebär. (1 p)
- b) Vilka aktiviteter brukar vanligtvis ingå i en produkts livscykel? (4 p)

Start > Dokument & lagar > Miljöbalk (1998:808)

Miljöbalk (1998:808)

SFS nr: 1998:808

Departement/myndighet: Klimat- och näringslivsdepartementet

Utfärdad: 1998-06-11

Ändrad: t.o.m. SFS 2025:270

Övrig text: Rättelseblad 2006:673 och 2006:828 har iakttagits.

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#) >

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#) >

Innehåll:

FÖRSTA AVDELNINGEN

[1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde](#)

[2 kap. Allmänna hänsynsregler m.m.](#)

[3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden](#)

[4 kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden](#)

[5 kap. Miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsförvaltning](#)

[6 kap. Miljöbedömningar](#)

ANDRA AVDELNINGEN

[7 kap. Skydd av områden](#)

[8 kap. Bestämmelser om skydd för biologisk mångfald](#)

TREDJE AVDELNINGEN

[9 kap. Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd](#)

[10 kap. Verksamheter som orsakar miljöskador](#)

FÖRSTA AVDELNINGEN

ÖVERGRIPANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken skall tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

2 § Bestämmelserna i denna balk om hushållning med mark- och vattenområden, tillstånd, anmälan och tillåtlighet ska i fråga om geologisk lagring av koldioxid tillämpas även på Sveriges kontinentalsockel utanför territorialgränsen.

Ytterligare bestämmelser om balkens tillämpning utanför territorialgränsen finns i 7 kap. 32 §, 10 kap. 18 a § och 15 kap. 27 § samt i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln och i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon. *Lag (2019:494).*

3 § I fråga om verksamhet som kan orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken tillämpas utöver balken även bestämmelser i annan lag.

Såvitt gäller skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete samt i sådana hänseenden i övrigt som huvudsakligen avser arbetsmiljön tillämpas bestämmelserna i arbetsmiljölagen (1977:1160).

Hänsynsregler

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

4 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism. *Lag (2006:1014).*

5 § Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Lag (2016:782).

Val av plats

6 § För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillståndsprövning enligt 9 och 11 kap., regeringens tillåtelseprövning enligt 17 kap. och prövning av verksamheter enligt

Vad som sägs i första och andra stycket gäller inte, om regeringen har tillåtit verksamheten enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 §. *Lag (2002:175)*.

10 § Om en verksamhet eller åtgärd är av synnerlig betydelse från allmän synpunkt kan regeringen tillåta denna, även om förutsättningarna är sådana som anges i 9 § andra stycket.

Detta gäller dock inte om verksamheten eller åtgärden kan befaras försämra det allmänna hälsotillståndet.

Beslut enligt första stycket får förenas med villkor för att tillgodose allmänna intressen.

3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden

God hushållning

1 § Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Särskilda markanvändningsintressen

2 § Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

3 § Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

4 § Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.